

KAKO USTANOVITI MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI?

GRADIVO ZA PODPORO
USTANAVLJANJU
IN DELOVANJU
MLADINSKIH SVETOV

MLADI SPREMINJAMO SVET LOKALNO

MLADINSKI SVET SLOVENIJE
NATIONAL YOUTH COUNCIL OF SLOVENIA

KAKO USTANOVITI MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI?

gradivo za podporo ustanavljanju
in delovanju mladinskih svetov

Založnik: Mladinski svet Slovenije, Dimičeva 9, SI-1000 Ljubljana
w: www.mss.si; e: info@mss.si

Za založnika: Eva Kotnik

Uredili: Tanja Baumkirher, Sabina Belc

Oblikovanje: Zalka Leskovar

V Ljubljani, december 2025

Publikacija je namenjena podpori pri ustanavljanju mladinskih svetov lokalnih skupnosti. V njej boste našli zbrane ključne informacije, ki vam bodo prišle prav v procesu ustanovitve.

Razdeljena je v 4 področja, in sicer:

1 KAJ JE MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI (MSLS)

2 VLOGE IN NALOGE MSLS

3 ZAKAJ USTANOVITI MSLS

4 KAKO USTANOVITI MSLS

Na koncu publikacije boste našli povezavo do dodatnih gradiv (npr. vzorec statuta mladinskega sveta lokalne skupnosti in medobčinskega mladinskega sveta), informacije o tem, kje vam lahko Mladinski svet Slovenije pomaga, ter relevantno zakonodajo.

Pregled vsebine

KAJ JE MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI

Mladinski svet lokalne skupnosti (MSLS) je organizacija, ustanovljena po Zakonu o mladinskih svetih, ki združuje mladinske organizacije na lokalni ravni.

Te mladinske organizacije so lahko lokalna mladinska društva, lokalne enote večjih društev, mladinske enote večjih lokalnih društev in lokalne enote podmladkov političnih strank, ki pa jim je skupno to, da imajo mlado članstvo in mlado vodstvo.

Gre torej za združevanje demokratično organiziranih članskih mladinskih organizacij. Mladinski svet se lahko organizira znotraj ene občine ali pa v okviru več (sosednjih) občin.

VLOGE IN NALOGE MLADINSKEGA SVETA LOKALNE SKUPNOSTI

MSLS je stičišče interesov mladih. Njegov namen je v lokalni skupnosti spodbujati dejavnosti, koristne za mlade in mladinske organizacije.

MSLS lahko predstavlja glas mladih iz svoje občine (ali več občin) tudi v dialogu z lokalnimi oblastmi ali drugimi institucijami.

Ko občinski organi odločajo o zadevah, ki se tičejo mladih, morajo mladinskemu svetu lokalne skupnosti omogočiti, da poda svoje mnenje.

ZAKAJ MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI

Zaradi mladih: ker bi se za mlade v vaši lokalni skupnosti morda lahko naredilo več, delalo bolj kvalitetno in bližje dejanskim potrebam mladih.

Zaradi mladinskih organizacij: ker bi mladinske organizacije lahko sodelovale pri skupnih interesih, se med seboj podpirale ter si delile prostore in druge kapacitete v lokalni skupnosti.

Zaradi svojega lokalnega okolja: ker lahko naredimo svoje okolje prijazno mladim ter s ponudbo dejavnosti in s priložnostmi zanje zagotovimo, da se bodo tudi tisti, ki odidejo v šole in na univerze izven občine, radi vračali v domače kraje.

KAKO USTANOVITI MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI

Najprej poiščete predstavnike vseh vrst članskih (mladinskih) organizacij in preverite, ali jih zanima ustanovitev MSLS.

Skupaj predebatirate možnosti uresničevanja interesov mladih in mladinskih organizacij skozi skupno delovanje, določite vsebinske točke, opredelite namen in naloge mladinskega sveta.

Pripravite ustanovitveno sejo, kamor povabite čim več mladinskih organizacij, sprejmete vsebinske smernice (program) ter pravila delovanja (statut) in nato registrirate mladinski svet na upravni enoti.

1 KAJ JE MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI

Mladinski svet lokalne skupnosti (MSLS) je krovna mladinska organizacija na lokalni ravni, ustanovljena po Zakonu o mladinskih svetih, ki združuje mladinske organizacije v posameznem lokalnem okolju; znotraj občine ali, če v posamezni občini ni pogojev za ustanovitev MSLS, znotraj več občin skupaj (t.i. medobčinski mladinski svet). Za ustanovitev MSLS sta, enako kot za zvezo društev, potrebni vsaj 2 organizaciji.

MSLS je po svoji strukturi in namenu podoben zvezam društev, le da se lahko vanj združujejo organizacije različnih oblik, ki niso nujno tudi samostojne pravne osebe. Tudi področje registracije ter finančno in materialno poslovanje mora mladinski svet urejati na enak način kot društva.

Gre za združevanje demokratično organiziranih članskih mladinskih organizacij. Mladinski svet se lahko organizira znotraj ene občine ali pa v okviru več (sosednjih) občin. Pred ustanovitvijo je dobro preveriti, katere tovrstne organizacije delujejo v vaši lokalni skupnosti.

Mladinske organizacije, ki se združujejo v mladinski svet, so torej lahko:

1. Lokalna mladinska društva ali zveze društev

To so organizacije, ustanovljene v skladu z zakonom, ki ureja društva, s sedežem (naslovom) v vaši lokalni skupnosti in imajo vsaj 90 odstotkov članstva v starosti do 29 let in vsaj 70 odstotkov članov vodstva v starosti od 15 do 29 let.

Primeri: študentski klub, društvo tabornikov (ali lokalna zveza društev tabornikov), društvo podeželske mladine.

2. Lokalne enote večjih društev

To so lokalne enote društev, ki sicer delujejo širše, na nivoju več lokalnih skupnosti ali celotne države in imajo vsaj 90 odstotkov članstva v starosti do 29 let in vsaj 70 odstotkov članov vodstva v starosti od 15 do 29 let.

Primer: skavtski steg.

3. Mladinske enote lokalnih društev

To so mladinske enote društev s sedežem v lokalni skupnosti, ki imajo vsaj 90 odstotkov članstva v starosti do 29 let in vsaj 70 odstotkov članov vodstva v starosti od 15 do 29 let.

Primer: mladinski odsek planinskega društva.

4. Lokalne enote mladinskih organizacij v političnih strankah

Običajno jih imenujemo podmladki političnih strank, njihove lokalne enote pa se običajno imenujejo odbori. Seveda morajo tudi ti imeti vsaj 90 odstotkov članstva v starosti do 29 let in vsaj 70 odstotkov članov vodstva v starosti od 15 do 29 let.

Primer: lokalni klub Mladega foruma SD, lokalni odbor SDM.

Dodatna pojasnila:

Pri medobčinskih mladinskih svetih mora biti struktura odločanja urejena tako, da imajo organizacije, ki so del iste krovne organizacije na državnem nivoju, enoten (oziroma le en) glas.

Teoretično bi se lahko v mladinske svete združevale tudi mladinske enote lokalno delujočih sindikatov, vendar v praksi tovrstnih organizacij na lokalnem nivoju še nismo zasledili.

2 VLOGE IN NALOGE MLADINSKEGA SVETA LOKALNE SKUPNOSTI

Mladinski sveti lokalnih skupnosti (MSLS) so nosilci mladinskega dela in mladinske politike na lokalni ravni ter predstavljajo organizacijsko platformo za sodelovanje mladih v lokalnih skupnostih. V posameznih lokalnih skupnostih mladinski sveti delujejo kot združevalni in predstavniški organ lokalnih mladinskih organizacij.

Glavna naloga mladinskega sveta je torej zastopanje interesov mladih in mladinskih organizacij ter trud za uresničevanje idej in potreb mladih v lokalni skupnosti. MSLS v imenu mladih vodi pogovore in se usklajuje z lokalnimi odločevalci ter občinskimi upravami o zadevah, ki se tičejo mladih. Z njimi se lahko dogovarja o aktivnostih, sredstvih ter infrastrukturi, ki bodo namenjeni mladim. Prav tako ima v skladu z zakonom pravico do podajanja mnenj v vseh zadevah, obravnavanih v občinskih organih, ki neposredno zadevajo mlade.

Mladinski sveti lokalnih skupnosti s svojim delovanjem spodbujajo dejavnosti mladinskih organizacij, skrbijo za informiranje njihovega članstva in širše javnosti o dogajanju in odločitvah, ki zadevajo mlade. Preko mladinskih svetov lahko mladi povedo, kar mislijo, in vplivajo na področja, ki so za njih pomembna.

Pomembno je, da mladinski sveti svoj namen, naloge in dejavnosti jasno opredelijo in tudi vključijo v svoj ustanovni akt oziroma statut. Namen delovanja se lahko nanaša tako na mladinske organizacije kot mlade posameznike in pa tudi širše okolje, v katerem mladinski svet deluje. V nekaterih delih se lahko opredelitev tako namena delovanja kot posameznih dejavnosti prekriva s tistimi, ki jih v svojem statutu navaja Mladinski svet Slovenije (MSS).

Glede namena združevanja organizacij statut MSS omenja povezovanje mladinskih organizacij (ne glede na različne interesne, nazorske ali politične usmeritve), zagovorništvo mladih in zastopanje mladih navzven, pa tudi željo po sooblikovanju družbe in vključevanju v demokratične procese. Glede mladih posameznikov statut MSS pravi, da si želi avtonomne, solidarne, odgovorne in angažirane mlade.

Naloge, ki jih lahko zasledimo v statutu MSS in iz katerih lahko črpajo tudi MSLS-ji, so:

- zastopanje mladih in mladinskih organizacij navzven,
- omogočanje sodelovanja mladih pri sprejemanju predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih,
- zagotavljanje pogojev za delovanje in razvoj mladinskih organizacij,
- zagovorništvo mladih in mladinskih organizacij,
- mladinsko delo in druge dejavnosti mladinskega sektorja, kot jih določa zakon,
- spodbujanje razvoja prostovoljnega organiziranja mladih ter krepitev dejavnosti mladinskih organizacij,
- sodelovanje z drugimi organizacijami s področja mladih (npr. z drugimi MSLS-ji ali podobnimi strukturami iz tujine).

Redne dejavnosti, ki jih opredeljuje statut MSS in so lahko tudi dejavnosti MSLS-ja, so:

- vključevanje v javne politike, ki zadevajo mlade in odzivanje na relevantno zakonodajo,
- kampanje z namenom promocije tematik, ki se tičejo mladih,
- organiziranje, podpora in izvedba izobraževalnih aktivnosti,
- mednarodno sodelovanje,
- informiranje organizacij članic in drugih organizacij v mladinskem sektorju ter splošne javnosti o svojih dejavnostih,
- izdajanje strokovnih in drugih publikacij s področja mladinskega dela in mladinskih politik,
- sodelovanje z institucijami formalnega izobraževalnega sistema,
- organiziranje kulturnih in razvedrilnih aktivnosti in izvajanje drugih dejavnosti skladu z aktualnim načrtom dela,
- izvajanje drugje razvrščenega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja ter pomožnih dejavnosti za izobraževanje, izhajajoč iz standardne klasifikacije dejavnosti.

Posebej naj poudarimo, da mora MSLS v statutu navesti vse pridobitne dejavnosti, ki jih bo predvidoma izvajal, pri čemer svetujemo, da jih raje navede več, ne glede na trenutno realno izvedljivost, saj je za nepridobitne organizacije izjemno pomembno, da je njena morebitna pridobitna dejavnost v statutu jasno navedena. MSS v statutu navaja organizacijo in izvajanje izobraževalnih aktivnosti, založništvo, gostinsko dejavnost v okviru lastnih programov in nagradne igre v skladu z zakonom o igrah na srečo.

Dosedanje izkušnje kažejo, da mladinski sveti niso vedno enotno razumeli, kaj naj bi bil njihov namen. Med težavami, ki so se v zvezi s tem pojavljale, je prevladovala »konkurenca« drugim organizacijam. MSLS naj ne bi bil konkurenca posamičnim mladinskim organizacijam (svojim članicam) pri izpolnjevanju njihovega poslanstva, prav tako ne drugim organizacijam, kot so npr. mladinski centri, katerih naloga je nudenje prostorov in strokovne podpore dejavnostim mladih in ki v veliki meri skrbijo tudi za prostočasne aktivnosti za mlade.

3 ZAKAJ USTANOVITI MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI

Odgovor na to vprašanje je močno povezan s temami, o katerih smo pisali v prejšnjem delu: z nameni, nalogami in dejavnostmi. Mladinski svet naj bo dejaven tam, kjer je pomembna reprezentativnost (široka zastopanost) mladih, raznolikost ter morda tudi vsebinska in/ali organizacijska zahtevnost, ki bi pomenila prevelik zalogaj za posamezno organizacijo. Ne podvajajte dejavnosti s tistimi, ki jih že izvajajo vaše organizacije, pač pa povežite in nadgrajujte.

1. KER STE SKUPAJ MOČNEJŠI IN LAHKO DOSEŽETE VEČ.

Preko organizirane strukture lahko širša skupina mladih lažje vpliva na življenje mladih v lokalni skupnosti, saj ima kot takšna veliko pogajalsko moč. Če boste k predstavnikom občine, k lokalnim medijem oz. javnosti pristopili s svojimi pobudami in zahtevami in hkrati poudarili, da zastopate vse mlade/mladinske organizacije v lokalni skupnosti in če vas v primeru, da je to potrebno, javno podprejo še posamezne organizacije (članice), bodo vaše pobude imele večjo težo.

Prav tako lahko vzajemno podpirate interese posamezne organizacije. Danes vsi skupaj podprete organizacijo A, ki bo to vrnila, ko bo potrebno podpreti organizacijo B itd.

2. KER JE VELIKO PODROČIJ, KI SO POMEMBNA ZA VSE MLADE/MLADINSKE ORGANIZACIJE.

Vsaka posamezna organizacija članica ima svoje poslanstvo in svoje interese, s katerimi se ukvarja. Je pa kljub temu veliko področij, ki so skupna vsem organizacijam, in veliko tem, ki so pomembna za vse mlade oziroma za velik del mladih, ne glede na njihovo pripadnost organizacijam.

Na primer:

- financiranje mladinskih organizacij in organizacij za mlade,
- prostori idr. infrastruktura za mladinske dejavnosti (pisarne, kulturni in športni objekti itd.),
- javni prevoz v občini,
- prostorsko urejanje občine,
- dostop do stanovanj za mlade,
- problematika mladih staršev,
- informiranost mladih o različnih področjih.

3. KER STE LE ZDRUŽENI LAHKO LEGITIMNI PREDSTAVNIK MLADIH.

Vsaka posamezna organizacija članica načeloma zastopa interese svojih članov in ne more reči, da predstavlja mlade nasploh. Ko pa se združi več organizacij z različnimi interesi in poiščejo tiste točke, ki so skupne vsem mladim oz. pomembne za mlade nasploh, boste dejansko lahko rekli, da skrbite za potrebe mladih v lokalni skupnosti.

Dejansko verjetno ne boste združevali vseh mladih v lokalni skupnosti, boste pa še najbližje temu. Poleg tega pa lahko v svoje aktivnosti vključite mlade nasploh, torej tudi tiste, ki niso člani vaših organizacij, in tako skrbite za kar najširši spekter mladih.

4. KER VEČ GLAV VEČ VE.

Ko boste pripravljali svoje programe, morebiti pisali prijavnice na različne razpise ali pripravljali aktivnosti, bodo lahko s svojimi znanji, informacijami in kompetencami sodelovali zelo različni mladi, kar lahko pomeni bogatejšo vsebino. Poleg tega lahko npr. glede na področje dela sestavite ekipo mladih, ki to področje poznajo. Na primer: Pripravljate projekt s področja okolja, kjer vaše organizacije članice v svojih vrstah poiščejo tiste posameznike, ki poznajo to problematiko oz. jih to zanima, in tako sestavite ekipo.

5. KER NAS RAZNOLIKOST BOGATI.

Pri svojem delu se boste ukvarjali z različnimi aktivnostmi in temami, pomembnimi za mlade. Ker imate v svojih vrstah mlade z različnimi interesi, vrednostami, z različnimi pogledi na svet itd., boste v svoje delo, razprave itd. lahko vključili vso to raznolikost, pogledali na problematiko iz različnih zornih kotov in se tako bolj kvalitetno in informirano odločali. Takšno delo včasih vzame več časa in energije, je pa rezultat boljši in ustreza večjemu številu mladih, kot pa če bi zadevo obravnavali predstavniki oz. člani ene same organizacije, ki jih že v osnovi družijo okvirno enaka stališča in interesi.

4 KAKO USTANOVITI MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI

Ustanovitev okvirno poteka v štirih korakih, in sicer:

1. POBUDNIŠKA SKUPINA. Zberite predstavnike čim več (po možnosti vseh) mladinskih organizacij v vaši lokalni skupnosti in jih povabite k soustanovitvi mladinskega sveta.

2. DOLOČITEV VSEBINSKIH SMERNIC. Premislite in predebatirajte, kaj so tisti skupni interesi in dejavnosti, ki jih želite razvijati, in to zapišite.

3. USTANOVITEV MLADINSKEGA SVETA. Pripravite ustanovno sejo, na kateri potrdite osnovne smernice oz. namene svojega delovanja ter sprejmete pravila delovanja.

4. REGISTRACIJA MLADINSKEGA SVETA. Mladinski svet čim prej registrirate na svoji upravni enoti, saj z registracijo pridobite pravno osebnost in lahko pričnete poslovati.

Pred ustanovitvijo je potrebno, da se predstavniki različnih mladinskih organizacij, društev in interesnih skupin, ki vključujejo mlade, zberejo na informativnem sestanku nato pa se na podlagi izraženega interesa po združevanju v MSLS oblikuje iniciativna skupina za ustanovitev MSLS.

Za ustanovitev mladinskega sveta je pomembno poznavanje njegove osnovne strukture, namena, delovanja in vpliva v lokalnem okolju. Pred ustanovitvijo je prav tako dobro vedeti, kako se bo mladinski svet financiral, zato se je dobro o tem pogovoriti s predstavniki občinskih struktur. MSLS-ji se običajno financirajo iz občinskih proračunov ter iz programov, namenjenih področju mladine (npr. Erasmus+). V preteklosti je tudi Urad RS za mladino razpisoval sredstva, posebej namenjena delovanju lokalnih mladinskih svetov.

4.1. POBUDNIŠKA SKUPINA

Zberite predstavnike čim več (po možnosti vseh) mladinskih organizacij v vaši lokalni skupnosti in jih povabite k soustanovitvi mladinskega sveta. Opredelitev lokalnih mladinskih organizacij najdete v prvem poglavju publikacije. Lokalni mladinski sveti se praviloma ustanavljajo v posamezni samoupravni lokalni skupnosti (občini). K ustanovitvi povabimo vse mladinske organizacije, ki delujejo na območju MSLS in imajo sedež v tej lokalni skupnosti.

Kako priti do kontaktov mladinskih organizacij?

Pozanimajte se na upravni enoti/občini, katere organizacije (društva, zveze društev) imajo sedež v vaši občini; lahko si pomagate tudi z evidenco AJPES. Če najdena društva sama ne ustrezajo kriteriju mladinske organizacije, pa morda lahko imajo mladinsko enoto znotraj društva. Preglejte seznam nacionalnih mladinskih organizacij na spletni strani Urada RS za mladino in se pozanimajte, katere imajo lokalne enote v vaši lokalni skupnosti. Poiščite njihove kontakte in stopite z njimi v stik.

Razmislite lahko tudi o vključevanju organizacij, ki ne ustrezajo vsem kriterijem za članstvo, pa vseeno delujejo na mladinskem področju. Lahko jim namenite tudi posebno obliko članstva, ki izključuje vključenost v odločanje v najvišjem in izvršilnem organu, vseeno pa tovrstne organizacije lahko vključite pri vsebinah in v organizacijsko delo. Takšno članstvo lahko dodelite predvsem neformalnim skupinam mladih.

Da lahko ustanovite MSLS, sta sicer dovolj 2 organizaciji, vsekakor pa je zaželeno, da jih je čim več. Morda se lahko pozanimate tudi, ali je v okoliških občinah, ki nimajo mladinskega sveta, kakšna mladinska organizacija zainteresirana za sodelovanje. V tem primeru lahko skupaj ustanovite medobčinski mladinski svet. In obratno; če je v vaši občini le ena mladinska organizacija zainteresirana za sodelovanje v mladinskem svetu, se poskusite združiti z organizacijami iz okoliških občin. Medobčinski mladinski svet je še posebej smiseln tam, kjer so vključene občine geografsko, kulturno, gospodarsko in socialno povezane.

MSS vam v tej fazi lahko nudi podporo pri:

- *evidentiranju mladinskih organizacij v vaši občini, predvsem lokalnih enot nacionalnih mladinskih organizacij,*
- *dilemah, ali organizacije izpolnjujejo pogoje za članstvo v mladinskem svetu ali ne.*

4.2. DOLOČITEV VSEBINSKIH SMERNIC

Premislite in predebatirajte, kaj so tisti skupni interesi in dejavnosti, ki jih želite razvijati, in to zapišite.

MSLS-ji naj bi zastopali interese mladih v lokalni skupnosti, predvsem pri lokalnih oblasteh in se z njimi dogovarjali o aktivnostih, finančnih

sredstvih ter infrastrukturi, ki bo namenjena mladim. Prav tako imajo v skladu z zakonom pravico do podajanja mnenj v vseh zadevah, obravnavanih v občinskih organih, ki zadevajo mlade. S svojim delovanjem naj bi MSLS-ji spodbujali dejavnosti mladinskih organizacij, skrbeli za informiranje vašega članstva in širše javnosti o mladinskem področju. O zapisu namenov, nalog in dejavnosti smo pisali že v 2. poglavju, spodaj pa lahko najdete konkretne ideje za delo na podlagi opažene problematike, potreb in idej mladih.

Skupaj – kot mladinski svet - torej lahko lahko:

- spremljate delo občine in se odzivate na njene odločitve;
- sami razmislite (morda pa že veste), kaj bi bilo v občini potrebno spremeniti oz. izboljšati in tako z lastnimi pobudami pristopite k predstavnikom občine;
- pripravljate svoja vsebinska izhodišča (mnenja, stališča ipd.) s področja t.i. mladinskih politik, na podlagi katerih nato sodelujete z občino, pripravljate aktivnosti ipd.;
- organizirate razprave na teme, ki so pomembne za mlade v občini;
- ugotavljate, kaj mladi potrebujejo, pogrešajo (katere možnosti, znanja, informacije itd.) ter ukrepate, kolikor je v vaši moči;
- skrbite za enakost mladih v dostopu do različnih možnosti ter virov informacij;
- se vključujete v projekte na državni ravni, ki so sestavljeni iz lokalnih aktivnosti;
- se udeležujete srečanj mladinskih svetov, ki jih organizira MSS in so namenjene izmenjavi informacij, posvetovanju med mladinskimi sveti ipd.;
- soorganizirate projekte, ki jih morebiti posamezne organizacije ne bi zmogle;
- se prijavljate na razpise za sofinanciranje, ki ustrezajo vašim namenom delovanja itd.

Spodaj lahko najdete nekatera izhodišča za pripravo aktivnosti v obliki vprašanj, ki so pripravljena v skladu z namenom mladinskih svetov. Vprašanja oz sklopi vprašanj v nadaljevanju vam lahko služijo za opredelitev tistih točk oz. področij, ki bi v vaši občini potrebovala posebno pozornost.

Menite, da so mladi v vaši občini zadovoljni (s svojim položajem)? Kako je poskrbljeno za mlade v vaši lokalni skupnosti? Katere so tiste ovire, s katerimi se vsak dan srečujejo mladi? Ali mladi opažate, da bi bilo v vašem okolju potrebno kaj urediti, pa se nihče ne premakne?

Se mladi študentje radi vračajo v vašo občino med študijem? Se mladi, ko doštudirajo, vrnejo v vašo občino? Če ne, kaj bi lahko storili, da bi se jih vrnilo več? Kako hitro se mladi osamosvojijo (odseliijo od staršev)? Zakaj?

Imate mladi zagotovljen javni prevoz na vseh relacijah, ki jih uporabljate (npr. med vaškimi predeli in večjimi kraji/mesti v bližini)? So med temi kraji pločniki, pešpoti ipd., primerni za pešce ter otroške in invalidske vozičke? Menite, da bi potrebovali kolesarske steze oz. poti?

So na voljo stanovanja za mlade, ki se želijo osamosvojiti? So cene/najemnine dostopne? So vrtci dostopni za vse mlade starše?

Ali opazate, da so nekatere skupine mladih izključene iz dogajanja in imajo slabši dostop do možnosti, ki jih imajo ostali? Mislite, da bi lahko naredili kaj za geografsko oddaljene, mlade brezposelne, revnejše mlade, mlade priseljence ali njihovi potomce itd.?

Ali opazate, da mladi nimajo dovolj informacij o nekaterih področjih, kot npr.:

- poklicne oz. karijerne možnosti,
- odločitev za študij,
- možnosti štipendiranja,
- kako se včlaniti v mladinsko organizacijo,
- kako ustanoviti organizacijo,
- področje zdravja (npr. zdrav življenjski slog) itd.?

Se sami spomnite kakšnega področja o katerem ste bili premalo informirani, ko je bilo to potrebno? Menite, da bi mladim pri iskanju informacij lahko pomagali? Npr. s pripravo tematskega dogodka, kamor povabite poznavalce ali posameznike z izkušnjami ali organizacije, ki se s tistim dotičnim področjem ukvarjajo?

Vas zanima mednarodno sodelovanje? Bi se želeli spoznati s sorodno organizacijo iz tujine?

Ste kdaj pomislili, da bi organizirali vsemladinske občinske dogodke, kot npr. srečanje mladinskih organizacij, festival oz. predstavitevna aktivnost mladinskih organizacij, predstavitev mladinskih organizacij za srednješolce (potencialne člane)? Si mladi želijo aktivnosti, kakršnih sedaj ni, in bi jih lahko skupaj organizirali?

MSS vam v tej fazi lahko nudi podporo:

- pri zapisu vsebinskih smernic,
- s še več konkretnjšimi primeri možnih aktivnosti in primeri drobnih praks drugih mladinskih svetov lokalnih skupnosti.

4.3. USTANOVITEV MLADINSKEGA SVETA

Pravne podlage za ustanovitev in delovanje mladinskega sveta so Zakon o mladinskih svetih, Zakon o društvih in Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju, lahko pa tudi Zakon o prostovoljstvu (če imate prostovoljce) in Zakon o nevladnih organizacijah (če lahko pridobite status nevladne organizacije).

Pripravite ustanovno sejo, na kateri potrdite osnovne smernice oz. namene svojega delovanja ter sprejmete pravila delovanja.

Ustanovna seja in ustanovna listina

Pripravite ustanovno sejo, na kateri se zberejo (zakoniti) zastopniki mladinskih organizacij; na seji opredelite namen ustanovitve in delovanja mladinskega sveta, sprejeti morate svoj temeljni akt (statut) in morebitne pravilnike o delovanju, podpišete ustanovno listino in imenujete ali izvolite vsaj začasnega zakonitega zastopnika mladinskega sveta ali izberete začasno vodstvo, ki ima nato nalogo v skladu s sprejetimi dokumenti izpeljati nadaljnje postopke.

Načeloma je dobro pripraviti enotno ustanovno listino z izjavo kot npr. *»Z namenom medsebojnega sodelovanja in zastopanja mladinskih organizacij in mladih v občini Pivka podpisniki te listine ustanovljamo Mladinski svet Pivka.«*; lahko tudi zapišete še kaj več o namenu, spodaj pa sledijo imena organizacij in njihovih zastopnikov s podpisi. Priloga tej listini naj bodo izpolnjeni obrazci s podatki o vsaki organizaciji.

Določitev pravil delovanja: temeljni akt in druga pravila

Mladinski svet mora sprejeti temeljni akt (statut), ki določa osnove delovanja. Nujne sestavine statuta so opredeljene v Zakonu o mladinskih svetih; to pa so:

- ime (lahko tudi skrajšano ime oz. kratico) in sedež (občina) mladinskega sveta;
- cilje in načela svojega delovanja;
- način včlanjevanja, pogoje za članstvo, prenehanje članstva (organizacij članic) ter prenehanje sveta;

- organe, njihovo sestavo, način volitev in razrešitev njihovih članov ter mandatno dobo in pristojnosti organov;
- način zagotavljanja javnosti dela;
- naloge in dejavnosti, ki jih opravljajo, in zastopanje v pravnem prometu;
- vire materialnih sredstev in način nadzora nad razpolaganjem s sredstvi;
- način sprejemanja sprememb in dopolnitev temeljnega akta;
- druga vprašanja, pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanja v skladu z zakonom ter svojimi cilji in načeli.

Temeljni akt mora biti sprejet z dvotretjinsko večino svojih članov.

Pravilniki naj opredelijo postopke pri volitvah in delovanje vrhovnega organa (zbor ali skupščina); kasneje še ostali organi lahko sprejmejo pravilnike o svojem delovanju. MSS ima Pravilnik o volitvah in imenovanjih, Poslovnik Zbora, Poslovnik Kolegija, Pravilnik o finančnem in materialnem poslovanju in še številne druge akte, ki natančneje opredeljujejo njegovo delovanje.

Na začetku lahko sprejmete le osnovne pravilnike – toliko, da lahko začnete delovati – s prakso se bo pokazalo, katera področja je potrebno urediti z zapisom pravil.

MSS vam v tej fazi lahko nudi podporo:

- *s primeri statuta in pravilnikov,*
- *s pregledom statuta in drugih dokumentov,*
- *s spremljanjem ustanovne seje.*

4.4. REGISTRACIJA MLADINSKEGA SVETA

Mladinski svet čim prej registrirate na svoji upravni enoti, saj z registracijo pridobite pravno osebnost in lahko pričnete poslovati.

Na upravni enoti oddate vlogo za registracijo, ki jo pripravite tako, kot je potrebno za registracijo društva. Na spletni strani e-UPRAVA lahko najdete obrazec "Vloga za registracijo društva", ki ga priredite za mladinski svet. V glavnem je pri registraciji vse enako, kot če bi registrirali zvezo društev, le da registrirate mladinski svet.

Zahtevi za registracijo mladinskega sveta morate priložiti zapisnik ustanovnega zbora, izvod temeljnega akta (statut), osebno ime zastopnika mladinskega sveta ter seznam s podatki članic ustanoviteljic.

Vsaka organizacija ustanoviteljica za registracijo pripravi dokument oz izpolni obrazec (ki se npr. lahko imenuje »Podatki o ustanovitelju Mladinskega sveta Kočevje«) z naslednjimi podatki:

- ime in skrajšano ime,
- sedež (kraj, ulica in hišna številka),
- matična številka (lastna ali organizacije, znotraj katere deluje),
- šifra dejavnosti (lastna ali organizacije, znotraj katere deluje),
- številka in datum odločbe o vpisu v register društev oziroma register političnih strank oz. sindikatov (lastna ali organizacije, znotraj katere deluje),
- izjavo zastopnika ustanovitelja, da ustanovitelj v skladu z 2. členom zakona o mladinskih svetih opravlja javno koristne dejavnosti za mladino ter da ima najmanj 90% članstva v starosti do 29 let ter 70% članov vodstva v starosti od 15 do 29 let,
- osebno ime zastopnika ustanovitelja z njegovim notarsko overjenim podpisom.

Po ustanovnem zboru mora na zboru imenovani zastopnik vložiti zahtevo za registracijo mladinskega sveta na sedežu upravne enote, na območju katere ima mladinski svet svoj sedež.

Vlogi je potrebno priložiti:

- zapisnik ustanovnega zbora;
- dva izvoda temeljnega akta;
- seznam ustanoviteljev z naslednjimi podatki:
 - ime in skrajšano ime;
 - sedež (kraj, ulica in hišna številka);
 - matična številka;
 - šifra dejavnosti;
 - štev. in datum odločbe o vpisu v register društev oz. političnih strank;
 - izjavo zastopnika ustanovitelja v skladu s 6. alinejo 3. člena Pravilnika o registraciji in vodenju registra mladinskih svetov;
 - osebno ime zastopnika ustanovitelja z njegovim notarsko overjenim podpisom.

Za vlogo in odločbo se plača upravna taksa (tarifna št. 1 in 1. točka tarifne številke 16) v višini 31,72 EUR (velja v decembru 2025).

Register mladinskih svetov vodi in upravlja Urad RS za mladino. Upravna enota temu organu posreduje odločbo o vpisu mladinskega sveta v

register, izvod statuta ter celotno dokumentacijo, na podlagi katere je bila odločba izdana. Urad RS za mladino opravi vpis mladinskega sveta v register.

Po pridobitvi matične številke mora MSLS na pristojnem davčnem uradu zaprositi za davčno številko, po prejemu le-te pa odpre transakcijski račun za poslovanje na izbrani banki. S tem se formalnosti ob ustanovitvi zaključijo.

MSS vam lahko nudi podporo:

- *s pregledom dokumentacije za registracijo in drugimi nasveti.*

1. korak: Analiza stanja

Ali čutimo potrebo in imamo interes za ustanovitev MSLS?

Razmislimo, kje vidimo dodano vrednost in vlogo mladinskega sveta glede na njegov namen in zakonsko vlogo.

Koliko mladinskih organizacij je v občini?

Za ustanovitev MSLS sta potrebni vsaj 2 organizaciji, zaželeno pa je, da vključite vse, ki delujejo v vaši občini. Če v vaši občini ne deluje zadostno število organizacij ali pa so v vaši okolici manjše občine, ki imajo po 1 mladinsko organizacijo, lahko ustanovite tudi medobčinski mladinski svet.

Koordinacijski sestanek

Povabite vse mladinske organizacije z vašega območja. S tem bo organizacija res reprezentativna in morda se s tem izognete ustanavljanju drugih mladinskih svetov v lokalni skupnosti. Predebatirajte, kje so prednosti in kje izzivi za delovanje MSLS. Potreben je tudi razmislek o kadrovskega potencialih za delovanje MSLS.

2. korak: Ustanovitev MSLS

Priprava ustanovne listine in pravil delovanja (statut)

Dokumentacijo uskladite z vsemi organizacijami in poskusite zagotoviti, da ne pride do zapletov na ustanovnem zboru. Določite, kdo bo vodil sejo, kdo bo pisal zapisnik itd.

Ustanovni zbor

Poskrbite za podpisano listo prisotnosti, pisanje zapisnika, ustanovitveni akt in volitve vsaj začasnih nosilcev funkcij (predsednik, generalni sekretar, morebitni podpredsednik, izvršni odbor, nadzorni odbor).

3. korak: Registracija MSLS

Oddaja dokumentacije na upravno enoto

Na upravno enoto je potrebno vložiti zapisnik ustanovnega zbora, podatke o pooblaščenih osebi, podatke o organizacijah članicah, listo prisotnosti na zboru in statut MSLS.

Pridobitev matične in davčne številke, odprtje TRR

Ko odprete transakcijski račun (TRR), lahko začnete poslovati.

4. korak: Načrt delovanja

Ključne vsebine

Na ustanovnem zboru, lahko pa tudi kasneje, se potrdi program dela za tekoče leto ali več let, pa tudi finančni načrt za tekoče leto.

Viri financiranja

Možni viri so: občina (ali več občin pri medobčinskih mladinskih svetih), članarine, razpisi za projekte (npr. Erasmus +), donacije itd.

KAJ LAHKO ZA VAS STORI MLADINSKI SVET SLOVENIJE

Podporne aktivnosti, ki vam jih lahko nudi MSS pri ustanavljanju mladinskega sveta, so:

- pomoč pri evidentiranju mladinskih organizacij v vaši občini, predvsem lokalnih enot nacionalnih mladinskih organizacij,
- razreševanje dilem, ali organizacije izpolnjujejo pogoje za članstvo v mladinskem svetu ali ne,
- podpora pri zapisu vsebinskih smernic,
- delitev primerov statuta in pravilnikov,
- pregled vašega pripravljenega statuta in drugih dokumentov,
- spremljanje ustanovne seje,
- pregled dokumentacije za registracijo,
- delitev primerov dobrih praks drugih mladinskih svetov,
- nasveti, povezani z zakonodajo na mladinskem področju,
- izvedba izobraževanj za predstavnike MSLS,
- delitev primerov dokumentov, kot so odloki o mladini ali strategije za mlade.

Uporabne informacije in gradiva:

Pomembna zakonodaja:

- Zakon o mladinskih svetih
- Zakon o društvih
- Pravilnik o registraciji in vodenju registra mladinskih svetov
- Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju
- Zakon o prostovoljstvu
- Zakon o lokalni samoupravi
- Zakon o financiranju občin

